

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فامزدی زیر سایه خیال

نویسنده: مهندس لطیف رضوی

شاعر: الهام حاجی زاده نیاری

موسسه چاپ و انتشارات بعثت

تهران - پاییز ۱۳۹۰

شماره

شعنوان و نام پدیدآور

ملاحظات نشر

منہجیات ظاہری

شہزاد

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضعی

شماره افزوده

۱۰۰۰ بندى كنگره

رده بندی دیوایی

شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۱۹۱۰۶

موسسه چاپ و انتشارات بعثت

نشان گذار: مرحوم استاد فخرالدین حجازی

تاسیس: ۱۳۴۷ / پروانه نشر: ۶۵۴ / شماره ثبت شرکتها: ۳۳۷۱

عضو رسمی اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران و انجمن فرهنگی ناشران کتب دانشگاهی

نامزدی زیر سایه خیال

نویسنده: مهندس لطیف رضوی

شاعر: الهام حاجی زاده نیاری

ویراستار: ہدیہ افشار / ناظر چاپ و امور فنی: محسن میقانی

تاریخ انتشار: پاییز ۱۳۹۰ / بهار ۴۰۰۰ تومان.

لٹوگرافی، چاپ و صحافی: بشت ۶۶۹۶۶۸۶

نوبت چاپ: اول / شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه / ۲۸ ص

ISBN: 978-600-5116-61-8

شماره: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۱۶-۶۱-۸

نشانی دفتر مرکزی: تهران - خیابان انقلاب، پلاک ۱۶، آذر، شماره ۳۹، ساختمان بعثت

کد پستی: ۵۴۴۹۳-۱۴۱۷۹، تلفن: ۶۶۴۱۹۸۹۹-۶۶۴۱۸۸۹۸، دورنگار: ۶۶۴۹۵۴۶۵

این اثر مشمول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ و قانون ترجمه کتب و نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۰ است و کلیه حقوق چاپ و نشر و پخش و تکریر به هر صورت (اعم از ذخیره و ایابنای و یا جزء و کپی) محفوظ و مخصوص ناشر است و هرگونه کپی برداری و نقل مطالب از تمام یا قسمتی از این اثر بدون اجازه ناشر پیگرد قانونی دارد.

Nashre-besat@hotmail.com

besatpub.com

سخن ناشر:

با توجه به نیاز فراوان نسل جوان و اندیشمند جامعه به خواندنی‌های جدی، مؤسسه انتشارات بعثت در سال ۱۳۴۷ به منظور اشاعه فرهنگ اسلامی، به همت و کمک فکری و مالی سخنور توانا و نویسنده ارزشمند زنده یاد استاد فخرالدین حجازی، استاد عباس‌علی محمودی، استاد غلامرضا امامی و جمعی از بزرگان تاسیس شد و تاکنون صدها کتاب ارزشمند تقدیم دانش‌پژوهان و محققان دانش و دین نموده است.

امروزه وسعت دانش بشری و پیشرفت روزافزون آن در همه زمینه‌ها، ایجاب می‌کند که دست اندرکاران چاپ و نشر، به‌دور از انگیزه‌های مادی، برای نیل به اهداف انقلاب اسلامی در تمام زمینه‌ها، تلاش کنند و یار دانشگاهیان و پژوهشگران باشند و به نشر و معرفی آثار علمی آنان بپردازند.

بر این پایه مؤسسه انتشارات بعثت با حفظ خط مشی غیرانتفاعی خود، چاپ کتب عمومی و تخصصی دانشگاهی را نیز علاوه بر سایر موضوعات مورد توجه قرار داده تا با کوشش عالمان دانشگاهی، آخرین دستاوردهای علمی جهان دانش را نشر دهد و از این طریق راه رسیدن به استقلال فرهنگی را هموار سازد.

کتاب حاضر یکی از این نمونه‌ها است که توسط نویسنده توانمند و کوشا جناب آقای مهندس لطیف رضوی به رشته تحریر درآمده است.

مدیر عامل
مهندس عباس میقانی

زندگی قصه‌ی افسردن ماست
قصه‌ی دور و دراز دل پژمرده‌ی ماست
چه کنم حرف همه مردم ماست
دل خوش ناب‌ترین دارایی ماست
زندگی چیست چه شد قصه‌ی ماست
زندگی درد همه آمده‌هاست
زندگی مردن ما در همه‌ی ثانیه‌هاست

فهرست

۷		سخنی با شما
۱۱		مقدمه
۲۱		فصل اول
۱۰۵		فصل دوم
۱۲۳		سخن آخر

سخنی با شما

با ایجاد وصلت و ازدواج (عقد نکاح صحیح توام با تمام شرایط شرعی و قانونی بین زن و مرد) حقوق و وظایفی بین آنها به عنوان زن و شوهر ایجاد می شود.

قانون گذار بر اساس شریعت و قانون عمل نموده و وظایف و تکالیفی را معین می سازد.

هدف قانون گذار ثبات و استحکام نظام خانواده است.

قانون گذار این حقوق و تکالیف را در دو بخش امور مالی و غیر مالی معین کرده است.

منظور از امور مالی مسایل مالی و پولی است و امور غیر مالی نیز در واقع در چارچوب حیثیت، آبرو و شخصیت زن و شوهر تبیین می شود. در حقیقت با مراجعه ی زن و شوهر به دادگاه استیفای حقوق آنها شرعی و قانونی بر اساس حکمت و عدالت قابل رسیدگی است.

در این کتاب سعی شده که به بخش حقوق غیر مالی زن و شوهر پرداخته شود و البته نه بر اساس بررسی و تحلیل مواد قانونی و مدون که قانون گذار آن را تعیین نموده بلکه همت و اراده ی

نگارنده بیان موارد و مسایل غیر مالی است که در ظاهر امر مهم تلقی نشده و یا به طور جد به آن پرداخته نمی شود.

این درحالی است که حقوق اسلامی و یا قانون گذار نسبت به اجرای آنها تأکید فراوان نموده است.

به هر حال برخی از مسایل در پیرامون زندگی افراد وجود دارند و به نظر می آیند که نظام خانواده متأثر از وجود چنین مسایلی است.

مسایل و یا اموری در پیرامون زندگی افراد وجود دارند که مانع بزرگی بر سر راه تداوم زندگی سالم و عاری از هرگونه آلودگی افراد می باشند.

نگارنده در این کتاب کوشیده تا وجود و نمایه ی این مسایل را در زندگی شخصیت هایش مطرح سازد.

در واقع در این اثر از آنچه را که در طول دوران نامزدی شخصیت هایش به وقوع می پیوندد، مختصری بیان می گردد.

این کتاب شرح حال نامزدی پسر و دختری است که تازه با هم نامزد کرده و قصد ازدواج و پیوند زناشویی دارند.

در واقع حکایت وجود بی قید و شرط برخی از مسایل و موانع در زندگی آنهاست.

اگر مغلطه ای در این اینجا صورت نپذیرد، می توان گفت که از این مسایل و موانع با عنوان امور اجتماعی نیز نام برده می شود.

این اثر با احترام به رفتارشناسان، حقوق دانان و قانون گذار، سعی کرده از زاویه ای دیگر به مسایل بنگرد. هر چند بدون تردید به

هیچ‌وجه نمی‌تواند داعی جز نوعی طرح مساله برای توجه به آن داشته باشد.

نگارنده کوشیده که از موانع و مشکلات موجود بر سر راه عده‌ای از افراد جامعه‌ی انسانی سخن به میان آورد.

مرجح این بوده که بیان آن در قالب داستان و تشریح زندگی افرادی باشد که با چنین مسایلی درگیر بودند.

نگارنده در اینجا لازم می‌داند از سرکار خانم الهام حاجی‌زاده نیاری که شاعره توانمند و گمنام در عرصه‌ی شعر و ادب هستند، تشکر و قدردانی نماید. بدون تردید افزون بر اینکه اشعار و سروده‌های ایشان، زینت بخش این اثر بوده، لطف و عنایت ایشان در بازبینی اثر نیز شامل حال نگارنده بوده است.

در اینجا لازم می‌دانم از همسر مهربانم که در نوشتن این کتاب به یاری من شتافت و محیط خانه را خلوت نمود تا در سکوت و آرامش به نوشتن بپردازم، تقدیر و تشکر کنم.

همچنین از مدیریت محترم موسسه‌ی انتشارات بعثت جناب آقای مهندس عباس میقانی که چاپ این اثر را پذیرفتند و جناب آقای محسن میقانی که قبول زحمت فرموده و نظارت بر ویراستاری و کلیه‌ی امور چاپ را بر عهده گرفتند تقدیر و تشکر می‌گردد و جا دارد از سرکار خانم هدیه افشار هم که ویراستاری این اثر را انجام دادند تشکر و قدردانی گردد.

مقدمه

درباره‌ی شخصیت‌های این کتاب گفته می‌شود که با گذشت زمان و به‌طور کلی هر روز که از مدت نامزدی آنها سپری می‌شود به همان اندازه ناراحتی‌ها و تنش‌هایی در پیرامون زندگی‌شان پدیدار می‌شود و شدت آن هم به‌حدی است که روند فزاینده به‌خود گرفته و به‌جرات می‌توان گفت که خانواده‌ها را درگیر مسایلی کرده که بار ارزشی چندانی ندارند. داستان «نامزدی زیر سایه‌ی خیال» بسان تصویری که زندگی برخی از جوانان جامعه را روی صحنه نمایش می‌آورد، داستانی متفاوت، پرحاشیه، دامنه‌دار اما انسان‌دوستانه است. شخصیت‌های این داستان را می‌توان انسان‌هایی از جامعه‌ی انسان‌های آسیب دیده تلقی کرد.

در حقیقت ماجرای داستان نامزدی سرگذشت جوانی است که تصمیم می‌گیرد به‌زندگی مشترک روی آورد و برای این منظور از خانواده‌ی خود کمک می‌طلبد.

خانواده، فردی را به عنوان همسر برایش در نظر می‌گیرد و او در فاصله‌ی کوتاهی دست خود را در دستان فردی دیگر می‌فشارد و بدین وسیله وارد مرحله‌ی تازه‌ای از زندگی می‌شود اما در ادامه با مسایلی روبه‌رو می‌شود که قبل از این از نزدیک با آن مسایل دست و پنجه نرم نکرده است.

به عبارتی تا لحظه‌ی درگیر شدن با زندگی مشترک، برخی از مسایل را در زندگی خصوصی خود درک و تجربه نکرده و فقط یک ذهنیت قبلی در رابطه با آنها داشته است.

در واقع او دایره‌ی شمول آن مسایل را درباره‌ی دیدگاه‌ها و زندگی محدودی از افراد جامعه‌ی انسانی معرفی کرده است.

در این کتاب در عین سادگی نوشته‌ها و مطالب آن سعی و تلاش بسیار شده که موضوعات قابل لمس که صورت ناخوشایندی دارند در قالب یک داستان (که به شکل معمول و روایی آن نوشته می‌شود) به رشته تحریر درآید.

همچنین نگارنده تلاش می‌کند که علاوه بر بیان داستان به شکل روایی آن، یک محیط صمیمی و همدلی با مخاطبانش برقرار سازد. از همین رو شخصیت‌های این داستان را از میان مردم انتخاب می‌کند.

کتاب حاضر شرح حال زندگی شخصیت‌هایی را به‌مثابه تصویر پیش روی مخاطبانش می‌گذارد که سراسر حاشیه‌دار بوده و حرف و حدیث‌های بسیار زیادی برای گفتن دارد.

این شرح حال درباره‌ی شخصیتی است که چندی پیش دختری را برای خود نامزد کرده است.

در واقع قصه‌ی کتاب با دست‌مایه قرار دادن برخی ملاحظات، ماجراهای زندگی شخصیت‌های اصلی را بازگو می‌کند.

شخصیت‌های دیگری هم در قصه داریم که نقش‌های آنها وابسته به نقش شخصیت‌های اصلی ماجرا نیست ولی در متن داستان متوجه می‌شویم که شخصیت‌های اصلی این قصه را تحت‌الشعاع قرار داده‌اند.

برای تولید و یا تألیف این کتاب از برخی رویدادهای خاص استفاده شده است که شاید بدین شکل رجعتی شود به این موضوع که برخی از این رویدادهای ناخوشایند در جوامع وجود دارند که چهره‌ی کریه و زشت خود را هنوز می‌نمایانند.

به عبارتی دیگر نوشته‌های این کتاب شرح حال شخصیتی است که با آغاز دوره‌ی نامزدی و ورود به مرحله‌ی دیگری از زندگی، فصل تازه‌ای از موضوعات زندگی را برای خود گشوده است.

گویا قبل از این، شخصیت مورد نظر این کتاب با موضوعات مطرح شده در این کتاب بیگانه بوده است.

موضوعات و مواردی که برای شخصیت این داستان همزمان با شروع دوره‌ی نامزدی پیش می‌آیند شاید موضوع یا پدیده‌ای تازه برای او قلمداد شوند اما ظاهراً موضوعاتی هستند که در درون جامعه وجود داشته و ملموس به نظر می‌رسند.

به عبارتی دیگر برخی از باورها و عقاید منسوخ که به غلط در جامعه رایج شده، در متن زندگی برخی از افراد ناآگاه وارد شده و موضوعیت پیدا کرده‌اند.

اینکه در خانواده‌ای شایع است که اگر پسر خانواده، فلان دختر را بگیرد، به خاطر بد یمن بودنش مصیبت‌های تازه‌ای گریبان‌گیر خانواده‌ی پسر خواهد شد و این مساله مصداق باورها و عقاید منسوخ است که در برخی از خانواده‌ها مشاهده می‌شود.

در دنیای واقعی، یک‌سری امور اجتماعی وجود دارند که مقوله‌ی خاص و جداگانه‌ای از سایر پدیده‌ها نیستند. این امور مانند سایر امور اجتماعی در جامعه وجود دارند.

البته می‌گویند وظیفه‌ی جامعه‌شناسی است که اصولی را که بر فرآیندهای اجتماعی حاکم است، کشف کرده و از این راه در جهت حل مسایل اجتماعی تلاش نماید.

نگارنده‌ی کتاب حاضر با مطرح نمودن نحوه‌ی زندگی کردن شخصیت‌هایش در قالب یک داستان بنا را بر انتقال تجربیات و بازگو کردن موانع و پیامدهای ناشی از روش زندگی اقلیتی از افراد جامعه گذاشته که بر اساس نگرش‌ها و دیدگاه‌های بعضاً افراط‌گونه‌ی خود مسایل و موضوعات سریال‌داری را در جامعه به‌وجود می‌آورند.

در واقع در این کتاب کوشیده شده که از برخی از مسایل و موضوعات به‌ظاهر پیش پا افتاده و از پایه بی‌اساس سخن به میان آید که به‌نظر می‌رسند افزون بر آن که بر نحوه‌ی رفتار و نگرش افراد تأثیر می‌گذارند، در تخریب و فروپاشی زندگی عده‌ای از افراد نیز تأثیر آنچنانی دارند.

و می‌توان این مطلب را نیز بر آن افزود که معضلات، موانع و حواشی سریال‌دار در نقش یک عامل ویرانگر و مخرب مسیر درست بهتر زیستن را برای اقلیتی از مردم جامعه ناهموار می‌سازد و زمانی این‌گونه انگاشته می‌شود که راه و روش زیستن و زندگی کردن همان‌گونه است که در متن یکسری از محدودیت‌ها و الزامات غیر واقع جریان دارد (به تعبیری از آن

به خرافات و سنن غلط که از گذشته به یادگار مانده، نام برده می‌شود).

البته ناگفته نماند که تاکنون در عالم بشریت، مطالعات و پژوهش‌های زیادی درباره‌ی پدیده‌ها و امور اجتماعی انجام گرفته و نتایج علمی و تجربی حایز اهمیتی در پی داشته است اما به نظر می‌آید تحقیق و پژوهش در مورد برخی از امور اجتماعی صورت نگرفته و یا تحقیقات به عمل آمده به نحو مطلوبی در خصوص آنها به سرانجام نرسیده است.

شاید یکی از دلایل انجام ناموفق این پژوهش‌ها این است که راه‌حل‌ها و پیشنهادات ارائه شده به جای آن که به مشکلات اجتماعی بپردازد و بر نظم و نظام جامعه‌ی انسانی اصرار ورزد، صرفاً یکسری راه‌حل‌های اصلاحی و تک‌بعدی است به طوری که می‌توان این گونه تعبیر کرد که برخی راه‌حل‌های ارائه شده، داروی مسکن بوده و در نتیجه کارایی آنها به صورت مقطعی است.

این گونه است که اکثر افراد درباره‌ی اعتبار آنها تردید می‌کنند و بدین نحو در بررسی‌های اجتماعی، چیزی که می‌ماند؛ انبوهی از اطلاعات و داده‌های آماری متناقض و پراکنده است که دردی را دوا نمی‌کند.

به عبارتی دیگر این گونه راه حل ها راه خود را می روند. این درحالی است که هر روز بر پرسش های بی پاسخ افزوده می شود.

ناگفته نماند که صاحب فکری گفته است:

«مقابله با بزرگترین حوادث، عواقب کمتری را به دنبال خواهد داشت.»

گویا این قبیل امور به صورت رسم و آداب در جامعه ریشه دوانیده است.

در این کتاب قصد آن نیست که مباحثی در رابطه با حفظ آداب و رسوم بیان گردد اما برای مختصر توضیح آن فقط از گفته های «والتر باگست» جامعه شناس غربی، به شرح زیر استفاده می شود.

او درباره ی حفظ آداب و رسوم نظری به شرح زیر دارد:

والتر باگست از سه چیز که باعث بقای آداب و رسوم می شوند یاد می کند:

۱- نیروی دینی که خود ضامن مجازات پیمان شکن ها و متخلفین است.

۲- قدرت تنبیه کسانی که از نظم و دستور متکی بر آداب و رسوم تبعیت نکنند.

۳- تمایل افراد به تقلید. (نظریه های جامعه شناسی، توسلی، ص ۸۱)

آنچه که در این کتاب به آن پرداخته شده، درباره‌ی رویدادهایی است که کم و بیش در اجتماع دیده می‌شود لذا اغلب بر این اعتقاد هستند که در صورت توجه نکردن و عدم آموزش و اطلاع‌رسانی ناکافی درباره‌ی آنها، چه بسا آثار نامطلوبی از خود در جامعه‌ی انسانی بر جای می‌گذارد.

در این رابطه می‌توان از مروجان و اشاعه‌کنندگان چنین باورها و عقایدی حرف به‌میان آورد که با ترفندهای خاصی، آنها را در بین برخی از جوانان به‌امری مسلم مبدل ساخته‌اند. شاید در این زمینه به‌جا باشد که از وجود یک دست‌نامری نیز سخن به‌میان آوریم.

یعنی افراد نسبت به‌وجود افکار و باورهای غلط رایج در جوامع آگاهی نسبی دارند اما آن افکار و باورها را ناخواسته در زندگی خود مشاهده می‌کنند.

این روزها از فال و فال‌گیری سخن گفته می‌شود. در این کتاب ورود فال‌گیرها را در جامعه یک امر مسلم تلقی کرده و بازتابی از این پدیده را در زندگی شخصیت‌های داستان خواهیم داشت.

باید گفت که شیوع این پدیده نیز با توجه به‌شرایط کنونی جامعه اتفاقی است که در حال حاضر کمتر به آن پرداخته شده است.

شاید یکی از دلایل نپرداختن رفتارشناسان اجتماعی و پژوهشگران به این موضوع، با اهمیت ندانستن آن می باشد. یعنی شاید پرداختن به چنین موضوعاتی را ارزشمند نمی دانند.

در یک جمله ی کوتاه می توان گفت که چنین پدیده هایی افزون بر آن که در تضاد با ارزش های سنتی هر جامعه می باشند با ارزش های مدرن نیز هم خوانی ندارند.

پس یکی از پرسش های کتاب حاضر این است:

چرا هنوز فال و فال گیری در بین برخی از افراد جامعه ی انسانی رواج دارد؟

و این در حالی است که جامعه نسبت به گذشته ی خود، از لحاظ علم و تمدن پیشرفت چشمگیری داشته است.

ناگفته نماند که به اعتقاد صاحب نظران جامعه ی مدرن با تعصبات سنتی در تضاد می باشد.

نگارنده می افزاید که بررسی و واکاوی چنین موضوعاتی، نیازمند مباحث علمی و تخصصی است و خود را در مقام مجاز برای ورود به عرصه های روان شناسی ندانسته و همین طور تحلیل های جامعه شناسی را برای خود جامعه شناسان محترم محفوظ می دارد.

نگارنده این اثر قضاوت های شخصی و دیدگاه خاص خود را نسبت به مباحث مطرح شده، بروز داده و صحت و نادرستی آن منوط به تأیید صاحب نظران علوم رفتاری و جامعه شناسان می باشد.

نگارنده در این اثر کوشیده تا از وجود برخی از موضوعات بر سر راه زندگی افراد سخن به میان آورد. موضوعاتی که در تاریخ بشریت قدمت دیرینه داشته و به نسل فعلی جوامع انتقال یافته‌اند. به نظر نگارنده‌ی این اثر، علی رغم پیشرفت تمدن بشری و روند رو به رشد و تکامل تدریجی جوامع از حالت‌های سنتی به مراحل مدرن صنعتی و فرا صنعتی، موضوعات قابل مطرح در این اثر، جامعه‌ی انسانی به‌ویژه جامعه‌ی زنان را با محدودیت‌ها مواجه ساخته است به‌طوری که آگاهی افراد و جامعه در عدم تثبیت و استمرار محدودیت‌ها کار ساز نبوده است. ناگفته نماند که اثرات فآخری در زمینه‌ی مطالعات زنان به صورت علمی و تحقیقی به رشته‌ی تحریر درآمده است که هریک از آنها در جای خود اطلاع رسانی جامعی داشته‌اند.

نگارنده اثر حاضر، با مطرح نمودن موضوعات و موارد موجود در برخی از تفکرات و باورهای اقلیتی از جامعه‌ی انسانی که با نگرارش خاصش بیان می‌کند، در واقع نشان می‌گذارد که دیدگاه‌ها هرچند با نگرارش‌های متفاوت و یا برخورداری از درجات علمی و تحقیقاتی، بیان می‌شوند، تمام این آثار و نوشته‌ها حول یک محور می‌چرخد و آن عبارت است از بیان وجود یک نوع استبداد فکری درباره‌ی زنان.